GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 38.

W Niedzielę Dnia 13. Maia 1798.

Szkoły Normalne Krakowskie w kollegium S. Barbary będące, z powodu rapportu oddanego przez XX. Profeßorow kanonikow regularnych, osobliwszą od Naywyższego rządu odebrały zaletę, tak dalece: iż nadworna kommißya uwiadomiaiąc o tym JX. Tomasza Nowinskiego KK. Grobu Chrystusowego ienerała, proboszcza i infułata Miechowskiego iako twórcy tychże Szkół, wyraża w dekrecie swoim datowanym d. 8 kwietnia r. b. pod Nrem 5219 ukontentowanie swoie, iż to zgromadzenie edukuiąc młodzież w ięzyku Niemieckim Polskim i Łacińskim dobrze zasługuie się publiczności.

Z Londynu d. 20. Kwietnia.

Uzbroienia woienne we Włoszech i nad Renem zrodziły tu domysł, że Austrya i Prussy ieszcze się raz zwiążą dla położenia tamy rewolucyi Francuzkiey, która wszystkich kraiow rządom istotną grozi odmianą. Jezeliby Anglia przez utratę swey marynarki, skarbow i wewnętrzne urządzenia w odment ten wciągnioną została, wszystkie inne mocarstwa na podobny los są wystawione.

Wziętę niedawno z łożek 8 osób w Manchester i do Londynu poprowadzone należą do spisku w Maidstone sądzonym. Zarzucaią im, iż chciały uwieść woyska, naywięcey regimenta z Irlandczykow i Szkotow złożone, i Francuzom w wylądowaniu dopomagać. Stoiący regiment dragonii w Manchester należy także do tey zmowy: ale Xzę Portland, iak tylko powziął o tym wiadomość, zaraz kazał winnych aresztować, i tak w samem zawiązku przydusił cały spisek.

W Irlandyi trwaią ciągle mordy i spustoszenia. — Jeden z więźniow w Maidstone offiarował dozorcy więzienia, żeby mu dopomogł do ucieczki, 1000 f. szt. Przytymże znaleziono laskę z puginałem ukrytym, na którym był napis: Niech długo żyie Król Portugalii! Zaraz podwoione warty.

Przeszłey nocy aresztowano tu całe posiedzenie, z 16 złożone osób, korrespon

dencżynego towarzystwa Londyńskiego. Księgarz Bone utrzymuiący gabinet czytania iest z dwiema osobami będącemi na ów czas w izbie także aresztowany; ostatnie iednak osoby zostały wypuszczone. W przeszłey nocy aresztowano ieszcze P. Evans, iego żonę i 8 osób, które z nim przyiaźń miały.

Xżę Jork oddalił nie dawno iednego officyera że się często napiiał, i oświadczył przytym, że teraz nie iest czas, żeby officyerowie lub prości żołnierze zaniedbywali swoich obowiązkow.

Admirał Dundas przyszedł po ostatniey operacyi zupełnie do zdrowia.

Poczyniono rozporządzenia, żeby na uyściu Tamizy wszędzie morskie znaki były, żeby w każdym momencie o pokazaniu się nieprzyiaciela donieść można było.

Z listow officyerow krążącey około Texel Angielskiey eskadry pokazuie się, że Hollenderska morska siła składa się tam z 19 woiennych okrętow, między którerni iest 7 liniowych okrętow, a reszta fregaty i szalupy. Wewnątrz kanału stoią ieszcze 3 liniowe okręty i 2 nie nazwane ieszcze fregaty; na Mozie stoią 2 liniowe okręty, 2 fregaty i 1 kutter do wyyścią na morze gotowe.

Z Bruxelli d. 22. Kwietnia.

Większa część garnizonu Luxemburgskiego, poprzedzona dawniey cugiem artylleryi i polnemi sprzętami dla korpusu od 16,000 woyska, poszła iuż także na prawy brzeg Renu. Cała Francuzka iazda, stoiąca w Ardenach aż do Mozy przechodzi pod Neuwied na prawy brzeg Renu. Dowiaduiemy się także, że brygada piechoty i regiment konnych strzelcow, przybyłe z prawego brzegu Renu i do armii Angielskiey przeznaczone, otrzymały rozkaz wrocenia się z okolic Metz nazad.

Z Dunkierki piszą, że wsadzone woyska na flottyllę w porcie tamteyszym stoiącą, wysadzono nazad na ląd, ponieważ w tamteyszych stronach wiele Angielskich woiennych okrętow krąży.

Z Bazylei d. 18. Kwietnia.

Kanton Mendresio, który głosował był za przyłączeniem się do rzpltey Cysalpińskiey, wysłał świeżo deputowanych do Arau maiących zlecenie oświadczyć prawodawczemu ciału, iż nieodmienną wolą iego iest składać na zawsze część rzeczypospolitey Helweckiey, i ieżeli iak się spodziewamy, małe kantony Turgau i St, Galle po przywróceniu spokoyności przyymą konstytucyą, to nasza rzplta nic nie utraci z kraiow dawniey Szwaycaryą składaiących. Niżey położony stan ludnosci 23 kantonow licząc w to Gryzonow, za prawdziwy podaią, to iest; Wallizowie 90,000 mieszkańcow, kanton Lemański licząc w to Granson, Orbe, Echallans, St. Aubin 149,009, kanton Fryburgski licząc w to Avenche i Payerne, aż do Morat, 68,198, kanton Berneński licząc w to Schwarzenbourg 166,931, kanton Oberland 48,672, kanton Soloturnu 48,000, kanton Bazylei 40,000 kanton Argovie 45,744, kanton Lucerne 100,000, kanton Unterwalden 21,400, kanton Ury 17,500, kanton Bellizone licząc w to Riviere, Bolenz &c. 46,700, kanton Lugano licząc w to Mendresio, Lucarno, Valmaggia 129,000, Rheti czyli 3 ligi Gryzonow nie licząc w to Walteliny 98,000, kanton Sargans licząc w to Reinthal, Sax Gams, Werdenberg, Gaster Utznach &c. 58,630, kanton Glaris nie licząc Werdenberg,

19,280, kanton St. Galle i Toggenbourg 104,500, kanton Appenzel 55,000, kanton Thurgau 74,000 kanton Schafhausen 30,000, kanton Zurich nie licząc Sax 179,623, kanton Zug licząc w to Baden i woytowstwa, wolne 64,000, kanton Schwitz licząc w to Gersan 23,370. Ogułem, 1,679,558, mieszkancow. Spodziewamy się ieszcze odzyskać Clewen i Worms maiące 22,000 mieszkancow, które należały dawniey do Gryzonow, a teraz do rzpltey Cysalpińskiey przyłączone zostały.

Z Rasztadt d. 25. Kwietnia.

Ministrowie rzpltey Francuzkiey nie odpowiedzieli ieszcze na oddaną im pod dniem 21 notę. Rozumieią tu, że oczekuią powrotu wysłanego od nich do Paryża kuryera tego samego dnia, kiedy tu kuryer od ambasadora Bernadotte wysłany stanał; kuryer ten iutro iest spodziewany.

Jenerał Bernadotte na dniu 23 przybył do tuteyszego miasta, i zamyśla tu iak mowią, dalszych oczekiwać rozkazow od Dyrektoryatu wykonawczego. Mieszka on w zamku w części pokoiow jenerała Buonaparte. Wczoray oddał wizytę ministrom Pruskim, u ministrow inoych mocarstw nie był ieszcze, chwali bardzo Cesarza Jmć a zaszłe w Wiedniu zdarzenia na dniu 13 przypisuie ministrom Angielskiemu i Rossyyskiemu.

Z Paryża d. 22. Kwietnia.

Przedwczorem przywiozł kuryer baronowi Stael de Holstein mianowanie go na ministra pełnomocnego Krola Jmć Szwedzkiego przy rzeczypospolitey Francuzkiey.

Jenerał Augereau przybył do Toulouse i tam uroczyście był przyięty. Z tamtąd uda się do departamentu de l'Arriege.

Kontra admirał Blaquet, członek kommissyi do uzbroień w południowych portach, powrocił do Tulonu nazad. — Pleville Lepelley odbywa wciąż obowiązki ministra marynarki. Niektòrzy mniemaią, że dyrektoryat iego dymissyi nie przyiął.

Oprocz flotty z Korfu, na którey wiele się znayduie chorych, i którą spieszno w żywność opatruią, przybyły ieszcze do Tulonu 4 fregaty z Ankony pod szefem dywizyi Pierrie, które wiele okrętowych potrzeb, lin, &c. żaglow z arsenału Weneckiego i 4 bronzowe sławne konie przywiezły. Jenerał Buonaparte iest w krótce w Tulonie spodziewany, gdzie ogułem oprocz małych woiennych statkow 17 liniowych okrętow i 10 fregat uzbraiaią. Jenerał Desaix miał do Tulonu przybydź. Jenerał Kilmaine kommenderuie tym czasowo Angielską armią.

Z Brest piszą pod dniem 15 t. m. że liniowe okręty: Mont-Blanc, le Zele i le Vatigny, z fregatami; la Noire i la Fraternité, na taiemną wyprawę z tamtąd wyszły. Z Nant oczekuią tam codziennie iednego konwoiu.

Morneweck wydawca Bruxelskiey gazety: Impartiale Europeen, którego do Rochefort zawieziono, aby ztamtąd był wyprowadzony, uciekł.

Z Paryża d. 24. Kwietnia.

Wczoray zrana odebrał dyrektoryat przez kuryera z Wiednia wiadomość, że nasz ambasador, obywatel Bernadotte, był tam od ludu napastowany i przymuszony został opuścić z całą świtą Wiedeń. Dyrektoryat miał zaraz z tego powodu nadzwyczayne i długie posiedzenie.

Przedwczorem, mowi Poultier w swoim dzienniku, pożegnał się jen: Buona-

parte o godzinie trzeciey po południu z Dyrektoryatem, siadł obiad u Barrassa, a w wieczor był na reprezentacyi Macbeth na teatrze Faydeau. Przypatrywacze okazali przez powtorzone oklaski szacunek dla niego i ukontentowanie z oglądania go. Na przystosowane wiersze na bohaterskiego ducha, na zimną krew i śmiałe plany zwycięzcy i oswobodziciela Włoch, naywiększe się dały słyszeć oklaski. Wnocy na dzień 23 wyiechał Buonaparte do Tulonu. Żona iego i obywatel Arnauld wydawca rożnych pism towarzyszą mu. Każdy chce zgadywać cel tey podroży, i obszerność wyprawy, która iest Buonapartemu zlecona. Lecz niechay będzie, mowi daley Poultier, iaki chce nieprzyiaciel, którego on attakować ma, powroci zwycięzcą i w tryumfie; czy on przeznaczony iest, wydrzeć Portugalią z pod opieki Anglii, czy instalować dyrektoryat rzeczypospolitey Irlandzkiey, czy podnieść nazad mury Memfis, czy nadać trzech kolorową chorągiew Seapoiom, czy brzegi Koromandlu, Dekan i Orixa od Brytańskiego oswobodzić, iarzma lub inny iaki ieszcze plan wykonać, wszędzie będzie mu szczęście towarzyszyć.

Buonaparte żądał sam reprezentacyi Macbeth - Baron Stael będzie brał od swego dworu iako pełnomocny minister przy rzeczypospolitey Francuzkiey 60,000 liw. roczney płacy. W krotce będzie miał wstępną audyencyą u dyrektoryatu, i będzie wysłany poseł do Sztokolmu.

Kontra admirałowie Duchaila i Villeneuve poiechali także do Tulonu, i co dzień wiele ztąd idzie tam osób dla zaambarkowania się do wielkiey tey wyprawy. Jenerał Dufalga iest na czele uczonych i artystow, którzy w tey idą wyprawie. Każdemu nakazano podać reiestr książek, narzędzi i materyałow, które za potrzebne sądzi do wzięcia z sobą, i gdy takowy poda otrzyma zaraz potrzebne na to pieniądze. Każdy uczony bierze z sobą kilku do pomocy uczniow, których rzeczpospolita utrzymuie. Z politechniczney szkoły wzięto znaczną liczbę uczniow. "Pierwsze przeznaczenie uczonych, mowią tuteysze pisma, iest udać się do nowych departamentow na Archipelagu. Tam maią publiczną causę urządzić i przez rozszerzenie światła w głębokiey poniżony niewiadomości narod Grecki podźwignąć. Część iedna tey armii idzie tym czasem do Egiptu i tam zakłada osadę, a gdy ta ustaloną będzie, udadzą się tam uczeni dla założenia nauk. Księgarz Pougens 4000 tomow w rożnych częściach umieiętności dostawił, dla wskrzeszenia biblioteki w Alexandryi. Wczasie gdy uczeni wzywać będą Egipt do wolności, Buonaparte w 35,000 ludzi stąpaiąc drogą Alexandra będzie popierał przeznaczenia wielkiego narodu, który stanie się uwolnicielem rodzaiu ludzkiego. Zdaie się że cała rzecz iest iuż z Turkiem i Persyą ukartowana, i Francuzi doznaią praw gościnności aż do Bengalu. Jenerałowie Desaix i Kleber będą pod jenerałem Buonaparte kommenderować." Lubo z taką pewnością oznaczaią cel wielkiey tey wyprawy, mniema iednak wielu, że ona iest gdzie indziey nie do Egiptu przeznaczona, co się w krotce okazać musi.

W przeciągu czternastu dni, mowi ieden dzisieyszy dziennik, dowiemy się o rzeczach, które tym więcey nas zadziwią, że będą wcale przeciwne rozpuszczonym dotąd wieściom.

Z Tulonu piszą, że przybyła tam z Korfu flotta ieszcze kwarantynę wytrzymuie. W Korsyce maią znowu rozruchy panować.

Nowy poseł rzeczypospolitey Rzymskiey Giustiniani przybył tu.

Żona wyprowadzonego Rovere poiechała do Bordeaux, dla zaambarkowania się z tamtąd do Guiany, gdzie los z swym mężem dzielić będzie. Fregata la Decade zawiezie ią z wyprowadzonemi, którzy się na fregacie Charente znaydowali, do tego mieysca; lecz fregata ta nie może dotąd dla przeciwnego wiatru z Rochefort do Bordeaux popłynąć, gdzie się la Charent znayduie.

Z Rouen piszą pod dniem 17 t. m. iż gdy ostatnia dywizya przewodnikow Włoskiey armii, dzień przedtym do śpiesznego marszu rozkaz odebrała, zaraz puściła się w podroż do Louviers. Furmani iednego ammunicyynego wozu zatrzymawszy się we wsi Lesure, dla sporządzenia swoich narzędzi, pędzili potym dla dogonienia drugich galopem. Dogonili ich wnet i wszyscy ruszyli galopem. Jeszcze nie wyiechali dobrze ze wsi, gdy słyszeć się dało wysadzenie ammunicyi na powietrze. Wszystkie pobliskie domy stały się łupem pożaru, a niemożna było żadnego dadź ratunku bez oczywistego narażenia życia, gdyż haubicowe ładunki i kartacze na wszystkie pękały strony. Spaliło się tym sposobem 250 budynkow, i 26 familiy zostało w nędzy pogrążonych; rachuią szkody na 200,000 liwrow. Przewodnicy offiarowali miesięczny żołd dla poratowania ubogich tych ludzi; niektórzy z nich mieli tyle odwagi, że rozpalone haubice łapali i do studzien rzucali. Pięciu ludzi iest w tey okazyi ranionych.

Biały muł Papiezki iest także z Rzymu do Paryża prowadzony, i należy do ekwipażu jenerała Berthier.

Słychać, iż Xżę pokoiu w Madrycie i za służbę pułkownika w Szwaycarskiey gwardyi podziękował. Niektórzy życzą sobie w Madrycie, żeby z tamtąd wszystkich Anglikow równie iak emigrantow Francuzkich oddalono.

Z Turynu piszą: Ugodzono się iuż przez uroczystą umowę, że żona ambaſsadora Francuzkiego Guingené w Francuzkim, a nie w używanym dotąd stroiu krolowey prezentowana będzie. Nowość tę uważaią Francuzi w Turynie, iako zwycięztwo.

Tuteysze pisma mowią, że w Rasztadt oświadczone będzie, iż ieżeli do 29 kwietnia pierwsze zasady pokoiu nie będą przyięte i nowe trudności w negocyacyach kłaść będą, woyska Francuzkie woidą w śrzodek Niemieć. Zdemolowanie Niemieckich fortec nad Renem, Filippsburga, Manheimu Ehrenbreitstein, Duſseldorf, Kehl, &c. ma bydź iako 3 zasada żądane, z dodatkiem, iż Francuzom wolno będzie na przeciw nich szańce mostowe stawiać, dla ułatwienia kommunikacyi z prawem brzegiem.

Rada starszych odrzuciła rezolucyą względem cła na tabakę. — Poiſson prezydentem rady starszych, a Poulain Grand Pré rady 500 są obrani. — Reprezentant Bentabole umarł w tych dniach na suchoty.

Przy Havre przyszło kilka razy do kanonady z Angielskiemi okrętami, które się do portu przysuwały. — Z rzeczapospolitą Liguryyską będzie zawarty traktat alliansu i handlu.

Z okolic Bordeaux ciągle ieszcze wie-

le maytkow do Tulonu, Brest i Rochefort posyłaią. Zapał do uzbroień przeciw Anglii nadzwyczayny tam panuie; przeszło 3000 maytkow iuż z tamtąd wyszło, tak iż departament Bordeaux znaczną liczbę okrętow swoim osadzi ludem.

W Livornie naięto 30 okrętow, dla przewiezienia wiele rzeczy, osobliwie dzieła sztuk z Rzymu &c. do Francyi.

Przy naszey Włoskiey armii, mowi Poultier, wiele iest żydow officyerami. Okoliczność ta sprawiła, iż żydzi na Tureckich wyspach Archipelagu naszą rewolucyą i Francuzow bardzo lubią.

W Anglii znayduie się 27,000 Francuzkich, a we Francyi tylko 4000 Angielskich niewolnikow. — Obywatel Magalon konsul rzeczypospolitey w Egiptcie, który dotąd w Paryżu bawił, odebrał rozkaz udania się do Tulonu, skąd do Egiptu popłynie.

Poultier mowi prawda, że Buonaparte przedwczorem w nocy wyiechał; ale wczoray znaydował się ieszcze o godzinie 8 z rana w Paryżu i dopiero wczoray odiechał. Względem mieysca, gdzie Buonaparte poiechał są rożne mniemania: mowią, że do Tulonu; lecz drudzy utrzymuią, że na zachodnie brzegi Oceanu dla przedsięwzięcia wyprawy przeciw Irlandyi. Przed 14 dni przybył tu młody Irlandczyk, ieden z związanych Irlandczykow, który miał taiemne instrukcye względem wylądowania przywieść.

Z Londynu d. 24. Kwietnia.

Parlamentowe obrady.

W piątek następuiące od króla do parlamentu przyniesiono poselstwo.

" Krol Jerzy &c. Król Jmć uznaie za potrzebne donieść niższey izbie, że uzbroienia w portach Francuzkich, Flandryi i Hollandyi do ambarkowania woysk i ammunicyi, podług odebranych doniesień, z większą daleko teraz idą szybkością, w celu wtargnienia w kraie Króla Jmć, i że nieprzyiaciel przez korrespondencyą zdraycow, nieukontentowanych osob i rożnych w kraiu towarzystw w przedsięwzięciu swoim utwierdzany bywa. Król Jmć pokłada przy opatrzności Boskiey pewne zaufanie w męztwie swoich flott i armiow, tudzież w gorliwości, obywatelstwie i niewzruszoney stałości swego wiernego ludu, których iuż wszystkie klassy wiernych iego poddanych w powszechney obronie kraiu dowody okazały, a które w teraźnieyszych okolicznościach bardziey niż kiedy potrzebne, gdy są do obrony tego, co im iest naydroższego wzywani.

Stosownie do ostatniego parlamentowego aktu, stanowiącego tymczasową iazdę, rozkazał Król Jmć takową w pole wystawić, i Król Jmć ma procz tego zamiar nie będącey ieszcze w służbie millicyi, podług wydanego iuż aktu także w pole kazać ruszyć. Król Jmć ma sobie za powinność pozwoloney mu przez mądrość parlamentu do narodowey obrony siły zupełnie użyć; lecz sądzi także w teraźnieyszych okolicznościach za istotnie potrzebne zalecić parlamentowi, aby się iak nayprędzey zatrudnił postawieniem Króla Jmć w stanie, do odwrocenia złych zamiarow nieukontentowanych w tym królestwie osób i bycia w gotowości przeciw zamachom zewnętrznych i wewnętrznych nieprzyiacioł. „

Gdy to poselstwo w wyższey izbie przeczytane zostało, proponował lord Grenville adres do króla pozwalaiący na żądanie Króla Jmci, który natychmiast przyięty został. Potym proponowano za-

wieszenie *Habeas corpus*, przeciw osobom spiski knuiącym do przyszłego lutego, co także w obydwoch izbach tego ieszcze wieczora uchwalone zostało, a na drugi dzień krol go potwierdził. Sekretarz stanu wniosł ieszcze drugi bill względem naturalizacyi cudzoziemcow. Wszystkie osoby urodzone w kraiach nieprzyiacielskich lub bronią iego zaiętych, maią bydź od tego zaszczytu wyłączone.

W niższey izbie miał P. Sheridan z powodu królewskiego poselstwa długą mowę, nad którą się sam P. Pitt zastanowił. " Zasady naszego rządu, rzekł, opiewaią, iż król w niebespieczeństwie może wszystkich sił do obrony naszych swobod i posiadłości użyć; na wszystko więc co tylko do tego dąży celu, gdy mściwy nieprzyiaciel zupełnym nam zniszczeniem grozi pozwalam. Dziwię się tylko, że duch ten obrony dawniey nie był obudzony, i nigdzie się ieszcze gorliwie nie okazał, co się niestety! w dobrowolnych składkach na potrzeby kraiu postrzedź dało. Zdaie się właśnie, iak gdyby zagrożone wylądowanie nieprzyiaciela bardziey iak widowisko dla zabawy, niż iak istotne nieszczęście uważane było! Nie przypisuię ia tego niewierności lub niechęci do krola i rządu, ale raczey nieiakiey nieruchawości i bezczułości, która nie dozwala zastanowić się nad istotnym niebezpieczeństwem. Życzyłbym był, żeby nim podwyższenie tax na domy nastąpiło, duch narodowy obudzony był i dobrowolna składka nieiako w zakład onego zaleconą została. Możeby na ow czas lepszym się był okazał; lecz niestety! w śrzod nawet nas (P. Jekyll) składkę tę z kropką proszalną, którą na rogach każdey parafii rozstawiano, porownał. — Z tym wszystkim nie wątpię, że w momencie gdy kropla Brytańskiey krwi, na naszey ziemi rozlaną zostanie, męztwo i ogień ogarną Brytanow, i dokażą cudow, iakich my ieszcze w naszey oyczystey historyi nie znaydujemy śladow. Z początku utrzymywałem prawda za wolnością i rzecząpospolitą we Francyi; ale na ow czas nie była ieszcze tym, czym się przez odpor Europeyskich monarchiy stała. Gdyby tam nawet tak niepodobnie monarchia przywroconą została, iak Karol II na tron Angielski, Francya nie ustąpi iednak od swych pretensyi, zatrzymania Renu za granicę, rozciągnięcia wpływu do Hollandyi i utrzymania zdobyczy we Włoszech, i wydarcia nam panowania na morzu. Anglik będzie się bronił przeciw takiemu nieprzyiacielowi aż do ostatniey krwi kropli! Buonapartemu nie możemy większey uczynić pochwały, iak że gotowemi iesteśmy do spotkania się z nim, a chociaż byśmy nie zwyciężyli, nie będzie nieprzyiaciel mogł nami gardzić. Stary Rzym i Sparta walczyły w cnotliwych swych czasach iedynie dla sławy; tey nabył iuz dosyć nasz nieprzyiaciel, a iednak nieprzestaie woiować. Dla czego? Drzewo wolności rzeczypospolitey iest owocem z ogrodu zbytkow monarchii. Stolica iey iest procz tego muzeum pięknych kunsztow teraz i szkołą artystow całego świata; tam gromadzą z wszystkich zdobytych kraiow arcy dzieła starożytności w malarstwie i snycerstwie. Niechay Francuzi obiecuią iak chcą mieszkańcom ubogich chatek wolność, nie o nią tu idzie, ale o zabranie woiennych okrętow, skarbow, rękodzieł Wielkiey Brytanii. Serca i samego kwiatu żądaią tego kraiu. Nazywaią nas kupieckiem narodem; dobrze, chcemy przy-

naymniey tyle zatrzymać naszego charakteru, żebyśmy rozważyć mogli kupno i zamianę, którą za swoią wolność chcą z nami uczynić, i czyli wywożona wolność do innych kraiow nie iest innego gatunku od tey, co na swoią zostawiaią potrzebę. Lecz iak mało oni sami wolności posiadaią, pokazuie gwałtowność, z iaką rzeczpospolitą swoią utrzymywać muszą. Nie lepiey żeby było, gdyby oni prawdziwą istotną wolność zachowali dla udarowania nią Anglii? bo to nie iest tylko woyna zemsty, którey oni sami, potrzeba im oddadź sprawiedliwość, w swych deklaracyach nie ukrywaią. Lecz iakimże sposobem zapobiedz tey zemście? połączeniem się wszystkich około chorągwi konstytucyyney, i nie bycia tylko iednym sercem i iedną duszą. Teraz nie iest czas poiedynku, potrzeba broń chwytać; nie potrzeba czekać, aż nie przyiaciel na brzegach stanie, ale owszem przystępu mu do nich nie pozwalać. Cwiczmy się wszyscy w broni zacząwszy od lokaia, który dla parady za karetą stoi, rzemieślnika &c. aż do lorda. Spodziewam się, że w czasie niebezpieczeństwa, nawet ostatnia kompania gwardyi królewskiey z Londynu przeciw nieprzyiacielowi wyruszy, a król powierzy się ochotnikom mieyskim. Smierć i upadek naszego kraiu nie mogą nigdy od ręki nieprzyiaciela lub z naszego tchorzowstwa nastąpić; bardziey obawiam się, żeby zniszczenie naszych źrzodeł, ieżeli nieprzyiaciel będzie przeciągał i pod żadnym warunkiem pokoiu nie będzie chciał zawrzyć, nie zrządziło ostatniego upadku; lecz przywiedzeni na ów czas do nayświększey rozpaczy, pozna nieprzyiaciel, że my rownie tak dzikiemi rozboynikami na lądzie i wodzie iak on bydź możemy. — Smiertelny raz może nam iedynie pioro i ięzyk ministra skarbowego zadać: pioro zawsze zatrudnione iest wyrachowaniem nowych podatkow, a ięzyk dosyć mocnym do wyperswadowania izbie do przyięcia ich. — Teraz nie idzie o koalicyą tey lub owey strony, nie na tym lub na owym męzu zależy; obrona kraiu musi bydź sprawą narodu i w prawdziwych tylko patryotach znaydzie nie zwyciężoną siłę. Gdyby mi kto powiedział, że lud od 8 millionow ludzi przez dwoch tylko mężow zbawiony bydź potrafi, odpowiedział bym mu, że lud ten nie tylko, iż uratowany nie będzie, ale nawet nie wart iest bydź ratowany; chociażby teraźnieysi ministrowie oddaleni i zapomnieni byli, lud będzie się bez nich umiał bronić. Przyznam się, że iestem politycznym nieprzyiacielem ministra; osobistego nie mam nic przeciw niemu; ale byłbym niepoczciwym, gdybym go teraz w obronie kraiu, co każdy powinien, nie miał wspierać. Tego iednak pochwalic nie mogę, że wszędzie, a nawet i tu zdradą miotaią, przez co duch obywatelski stygnie. Potrzeba wybaczyć towarzystwom, które w zapale miłości do dobra publicznego za daleko się uniosły, i starać się połączyć ich z nami. Irlandya iuż niestety! od nas, iak oderwana; żaden nigdy rząd nie utracił serca ludu, ieżeli go nie krzywdził. Coby część naszey siły stanowić miało, iest teraz ciężarem; dla tego tym bardziey potrzebna iest zgoda i połączenie usiłowań."

P. Pitt odpowiedział P. Sheridan, i proponował zawieszenie *Habeas corpus*, co iak się wyżey rzekło, natychmiast uchwalone, zostało. — Bill przedania taxy powtornie był czytany.

D O D A T E K

D O №. 38.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 13 Maia 1798.

Z Warszawy.

Kommiſsya wspolna przez Nayiaśnieysze dwory dwa Cesarskie i Królewsko - Pruski do upadłych sześciu Bankow, to iest: UUr. Piotra Teppera, Karola Szultza, Fryderyka Kabryta, Prota Potockiego, Macieia Łyszkiewicza i Jana Dawida Heiſslera wyznaczona. Wam JOO. JWW. WW. UUr. szlachet: JchMość PP. &c.

	o Cz: Zł:	Zł:
D'Albedvl Baronowi . .	24	
Anthcine Sebastyanowi .	92	
Antici Kardynałowi . .	250	
Bluma Christiana sukceſsorom .	397	
Bluma Ludwika sukceſsorom .	166	12
Becu Jakuba sukceſsorom .	237	11 ½
Bölcke	99	
de Breunig Barona sukceſsorom	700	
Brea	50	
Beresti Michała sukceſsorom .	105	
Brauna Karola sukceſsorom .	9	
Büsher Pastora sukceſsorom .	60	
Bilúskiemu Porucznikowi	51	
Butnak Janowi Wincentemu .	125	
Batowskiemu Alexandrowi .	505	
Bettcher Adolfowi . .	45	
Brenatti K[illegible] sukceſsorom .	20	
Bachelieu Ludwika sukceſsorom	66	
Le Brun	60	
de l'Boe sukceſsorom . .	71	
C[illegible]skiemu Porucznikowi .	20	9
Ch[illegible]skiemu Tadeuszowi .	50	
Curti Szlachcicowi Wrneck: .	3310	
Constantini Bartłomieiowi .	50	
C[illegible]skiemu J. . .	111	2
Md Claudel o Cessya na .	231	
D[illegible]rzbick ego sukces: i Żonie .	1348	16
Du l[illegible]	75	
Durand Henriecie . .	25	

	o Cz: Zł:	Zł:
Drostom Janowi i Judycie mał:	300	
Dufresne l'Abbe sukceſsorom .	349	10
Dobrowolskim Kaspr: i Roza: mał:	160	
Dąbrowskiemu Tomaszowi .	30	
Etoubeville Madame . .	120	
Ekrowskiego Józefa sukcess: .	269	13
Eydziatowicza sukceſsorom .	101	
Flemmingowi Janowi hrabiemu	542	15
Fritzowi	30	
Fiasellemu l'Abbe Kanonikowi .	75	9
le Fort	52	16 ½
Giowaniemu . . .	24	
Gretowskiemu J. Porucznikowi .	302	
Glaserowey . . .	30	
Głębockiemu Karolowi . .	408	
Grzegorzewskiemu Alexandrowi	240	
Goryczowi Pułkownikowi) Cholewskiemu Porucznik: (Abrahimowiczowi Chorąż:)	330	
de Gröwenitz Barona sukceſs: .	115	8
Gostwickiemu Franciszkowi .	30	9
Gożkowskiemu A. adiutantowi .	948	12
Gużkowskiemu A. . .	133	
Grodek Ernestowi . .	161	17
Giedroyciowi Romual: Vice: brig:	1590	
Hoffmana sukceſsorom .	600	
Hekkera sukcessorom .	577	18
Hardovina sukceſsorom .	70	
Hennich Konsyliarzowi .	[illegible]	9

	Cz: Zł:	Zł:
Hawichowi Filipowi	20	
de Helmdorff baronowi	50	
Hermanowskiemu Józefowi	150	
Huppé Madame	15	
Hadziewicza W. sukceſsorem	100	
Le Jay sukceſsorom	30	
Kołłątaiowi X. Idzu Podkanclerz:	300	
Kaczkowskiemu Sewerynowi	300	
Köllera Ignacego sukceſsorom	34	
Korsakowi Samuelowi	769	9
Kownackiemu kawaler: Maltań:	107	
Karnkowskiemu Kan: lub sukces:	100	
Konopce Woyciechowi z Ewik:	86	
Konopce Ludwikowi	58	14
Kulpińskiemu	67	2
Kościałkowskiemu Stcie Czotyrsk:	500	
Kłopockiey Justyny Star: Sieleckiey sukcessorom	100	
Łazowskiemu Franciszkowi	30	
Lachert Doktorowi Medycyny	112	
Łużyńskiemu Kazimierzowi	12	
Łościeiowskiego Placyda sukces:	3941	
Łączyńskiego Xdza sukces:	100	
Latteskiemu Konsulowi w Samos	150	
Lubomirskiemu Xciu Marcinowi	707	
Lipskiego Kina Łęczyc: sukces:	100	
Mariona sukceſsorom	20	
Martinkowskiego sukceſsorom	324	7
Monety Doktora sukceſsorom	92	
Monscini sukceſsorom	100	
Moszyńskiego Stolnika sukceſs:	60	
Moszczeńskiemu i Żonie	70	
M[?]nget Maiorowi	155	
M[?]ller maiora sukceſsorom	150	
Malewskiemu Franciszkowi	18	
Maliszczyckiemu i suk: X Stadnickiego	100	
Małachowskiego Józefa sukces:	400	
de Marechale	333	6
Miłobędzkiemu	30	
de Maukler Baronowi	174	2
Magnuskiemu Janowi	100	
de Middendorff Sekretarzowi	14	
Mosaynskiemu Francisz: Podp:	30	
Midleton Vice Star: Kowieńsk	200	
Nowickiemu Maiorowi	333	
Nachimowicza Abramka sukces:	358	15
Nowaczyńskiemu Jozefowi	226	12
Nagaste i Matignon	43	
Olędzkiego Stanisł: Rotm: sukces:	56	6
Obermanowi	833	
Ogińskiemu Michałowi Kleofas:	1290	16
Ponińskiego Jana Wdzica sukces:	219	9

	Cz: Zł:	Zł:
Patryarka Xiędzu Kanonikowi	50	9
Popiela Stef: Sty Tuczap: sukces-	3594	10
P. Redzimińskiemu S. B.	150	
Piszczatowskiemu Krzysztofowi	15	
Piątkowskiemu Ignacemu Szelig.	20	
Pieszkowskiego Mich: sukces:	300	
Przybyłowskiemu Stanisławowi	30	
Piotrowskiemu C. Porucznikowi	32	
Przebendowskiemu Ferdyn: hrab:	100	
Parysowi i Parandier	31	
Pero Kapitanowi	300	
Pakosza Stef: pułkown: sukces:	825	17 ½
Pągowskim Jozefowi i Annie	800	
Poniatowskiemu Fabianowi	80	
Podhorodeński i Stecki	6	
Rousseau Jana sukceſsorom	142	
d'Rouvill L. sukceſsorom	58	8 ½
Rebuitzowi	3	
Reneaud L'abbe sukceſsorom	513	
Reboul Ludwikowi	938	
Różyckiemu Ludwikowi	263	13
Rebnickiemu	350	
Roſsa sukceſsorom	2000	
Racine Janowi	207	
Rudnicki Regent i Pętkowski	1	5
de Schlichling Baronowi	70	
Scharfa Jana sukceſsorom	647	3
Staniszewskiemu Nikodemowi	70	
de Schill pułkownikowi	128	
de Scheunvogel Baronowi	272	14
Seidelmanowi	200	
Szaniawskiemu Fabianowi	1691	8
Szmulowi Herszkow: z Piotrk:	615	
Szydłowskiemu Szymonowi	107	
Stawskiemu Kapitanowi	150	10
Swieykowskiego Jana sukceſs:	774	12
de Schöller posła Duńsk: Ssrom	600	
Schleugerowi	20	
Schutter Barona sukceſsorom	50	
Soulle i Bachelle	100	
Sobolewskiemu Łachowskiemu i Schöllerowi	250	
Seegebarth z Berlina	4	
Strzemboszowi Felixowi Szamb:	222	4
Sołłohuba Sty Eyszycki: Ssrom	153	
Septierowi	24	
Sierakowskiemu Pułkownik	291	15
Sm[?]chia Wacławowi	150	
Skarbkowey z Jlofow Ludwice	310	
Sielskiego Jana sukceſsorom	150	
Szubertowi Adamowi	166	17
Stefaniego Xawer: z Wilna Ssrom	59	4
Strzeleckiemu	30	

	o Cz: Zł:	Zł:
Sielickiemu Kasztelanicowi .	138	
Xżny Maryi Sułkowskiey niegdy X. Franc: żony Ssrom	231	
Traugut Johan: Forster z Zerbst	61	8
Toussaint sukcessorom . .	356	11
Trieble sukcessorom . .	656	13
Berthaux Remer Re) do sprawy mongia i ss: Kölera) W. Szaniawskim	2	
Trublajewicza Grzegorza Ssrom	51	
Trembeckiemu Stanisławowi -	344	10
Tyszeckiemu i Głębockiemu .	65	
Teschnerowi Janowi Jubiler: .	21	
Trzcińskiemu Ignacemu . .	200	
Telatyckiemu Chorąż: w woysku	388	16
Tylle Porucznikowi artylleryi .	50	
Węgrzeckiemu Jakubowi . .	75	
Warnesius Baronowi . .	20	16
Weissenhoffowi . . .	600	
de Wirtemberg Xciu Ludwikowi	6897	8
Wodzickiego Jenerała sukcess:	50	
Wasallemu	958	
Wellenrothowi . . .	6	
Wilczewskiemu . . .	15	
Zugehoer Porucznikowi . .	60	
Zachritsowey Krystyny Ssrom .	627	9
Ziajnskiemu Szyprowi . .	124	16 ½
Zaiączkowi Jakubowi superyent inten:	2400	
Zaiączkowi Jenerałowi . .	574	12
Załutyńskiemu Pułkownikowi .	70	

	o Cz: Zł:	Zł:
Zbyszewskiemu plenipotentowi Wwdy Ossolińskiego .	155	
Zbierzchowskiego Maiora Ssrom	250	
Żabielle Michałowi . .	367	9
Zittemanowi Fryder: Bernardowi	25	
Żydom.		
Michelowi Eliaszowi z Piotrk:	104	12
Samuelowi Moyzesz: z Lewartowa i Leyzerowi Moszkowiczowi zaręczyciele	571	
Judkowi Lewi z Leszna .	489	17
Joselowi Jsaakowi z Wodzisławia	250	
Samuelowi Jonas Peretz: z Lew:	185	16
Michelowi Eliaszowi z Piotrk: .	122	12
Major Berl oycu i synowi bądź sukcessorom . . .	403	15
Nachmanowi Mendel Chaimowic:	27	4 ½
Jsraelowi Scheij z Lewartowa) Johenowi Joel z Krak: zaręczyc:)	20	6.
Hierszela Peretz z Lewartowa bądź sukcessorom .	200	
Wigdorowi Rabinowi . .	16	12
Szmulowi z Łasku . .	19	12
Szymon: Enochowiczowi z Lubl:	16	12
Jakobowi Jckowi z Słucka .	16	12
Arie Jsacka	16	12
Hayzykowi Samuel: z Pinczowa	16	12
Abrahamowi Jzraelowic: z Krak:	16	12
Moskowi Szlamowicz: z Brodow	16	12
Mendlowi Mendkowiczowi .	16	12

i innym iakikolwiek fundusz Ur: Kabrego u siebie maiącym, bądź zastawy posiadaiącym a przez ten sposób massie tego Ur: Kabrego dłużnikom pozwanym, nakazuie; ażeby pomienieni pozwani, od daty obwieszczenia ninieyszego edyktalnego pozwu za tygodni ośm czyli w tenczas, gdy ta sprawa do sądzenia przywołana będzie, przed sądem ninieyszey kommissyi w mieście Warszawie w domu Tepperowski zwany na ulicy Miodowey położonym, odbywaiącym się, osobiście lub przez umocowanego każdy w szczegulności plenipotenta stawili się, a to na prawne popieranie wierzycieli Ur: Fryderyka Kabrego bywszego bankiera do maiątku iego ubiegaiących się, tudzież sądownie ustanowionych administracyi i prokuratora na rzecz massy czyniących powodow, ktòrzy na fundamencie ordynacyi sądu ninieyszey kommissyi zapozwanie was przez gazety i obwieszczenia publiczne determinuiącey, stosuiąc się do dokumentow, ksiąg kantorowych, korrespondencyi i innych pism, pozywaią o to, aby was do zapłacenia summ w górze przy każdym w szczegulności z pozwanych położonych, a podług dowodow massie Ur. Kabrego należnych wraz z zaległemi prowizyami i wydatkami prawnemi obowiązać, a w przypadku stawienia się lub nie? przez was, i należytości nie zapłacenia, aby rygor niezwłoczney z wszelkiego maiątku i osoby każdego pozwanego exekucyi podług prawideł kommissyi rozciągnąć, innych zaś fundusze iakiekolwiek niewiadome bądź Ur: Kabrego, bądź powyższych debitorow iego maiących (które się ninieyszym prawem aresztuią) do okazania onych pod karą podwoyney wartości i utratą pretensyi, iakąby natychże funduszach mieli, przymusić; zaczym macie się stawić, na pretendowane długi odpowiedzieć; fundusz satysfakcyi okazać: Albowiem czyli się stawicie lub nie? na terminie z ninieyszego zapozwu

przypadaiącym, wyrok zaoczny i ostateczny iako sądu Naywyższego przeciwko wam ogłoszony będzie, i exekucya niezwłoczna iak wyżey wskazaną zostanie. Działo się w Warszawie dnia 26 mca stycznia roku Pańskiego 1798.

Wędrychowski S. K. B. Regent.

Z Hagi d. 28. Kwietnia.

W Amsterdamie, Rotterdamie i wszystkich innych mieyscach rzeczypospolitey przyięto znaczną większością głosow konstytucyą. W krotce wyydzie otym odezwa. W pierwszym tygodniu miesiąca maia będzie nowe ciało prawodawcze na mieysce teraźnieyszego konstytucyynego zgromadzenia obrane, i zaprowadzenie całkowite konstytucyi nastąpi.

Dyrektoryat mianował do każdego wydziału naszych ministrow po iednym szefie kancelaryi i iednym officyaliście. Francuzki minister nie będzie na dal w pałacu kanclerza Fagel mieszkał, ale w pałacu Angielskiego ambaſsadora, który teraz minister maryoarki zaymował, a ten będzie do pałacu Amsterdamskiego przeniesiony. Minister wewnętrzny zaymie pałac kanclerza Fagel.

Bywszy kaſsier van Citters nie iest aresztowany, tylko jeneralny podskarbi van Olden.

Nadzwyczayny poseł, obywatel Buys będzie brał na dzien 60 zł. holl. i procz tego będzie mu koszt podroży nadgrodzony. Obywatel Dedem Batawski minister przy Cysalpińskiey rzeczypospolitey będzie miał rocznie 10,000 zł. holl. płacy i 3000 na podroż, a dopoki będzie w Paryżu zostawał, będzie miał 60 zł. na dzień. Obywatel Meyer, Batawski minister przy dworze Madryckim będzie miał 20,000 zł. hol. na rok, a gdy dwor do letniego wyiedzie mieszkania 40 zł. hol. na dzień. Na sekretarza będzie brał 1410 zł. hol. a procz tego weźmie na ekwipaż 5000 zł. hol. i na podroż 12,000.

Sprawa względem postępku kapitana Lucas pod przylądkiem Dobrey nadziei, iuż przez woyskowy sąd rozstrzygnioną została. Nieszczęśliwy wypadek tey wyprawy przypisuią zaniedbaniu obowiązkow tego kapitana i postąpieniu przeciw wyraźney instrukcyi. Resztę officyerow morskich uznano za niewinnych.

Dyrektoryat zalecił ministrowi zagranicznych związkow uczynienia przełożenia rządowi Francuzkiemu, względem zabrania iednego Amerykańskiego okrętu w wartości 260,000 zł. hol. ponieważ ładunek na nim był własnością Amerykanow nie Anglikow. Wspomniony okręt zabrał Francuzki korsarz na Morzu i do Helvetfluis go przyprowadził.

Kontra admirał Story kommenderuie tymczasowo flottą w Texel.

Z Madrytu d. 6. Kwietnia.

Hrabia Cabarrus na dniu wczorayszym do tey przybył stolicy. Pogłoska przeznaczaiąca go na ministra skarbu, nie potwierdza się; ale odebrał iuż dowod łaski i chyności krolewskiey. — Od kilku lat żądał wynadgrodzenia szkod zrządzonych w maiątku iego przez długie więzienie, Krol darował mu teraz około milliona 500,000 frankow w Ameryce; ten warunek zmnieyszy może od 30 do 40 od sta wartość summy, lecz i tak blisko milliona ↄwyzyska.

Z Kadyx d. 30. Marca.

Eskadra Angielska blokuiąca nasz port świeżo 6 liniowemi okrętami z dywizyi pod rozkazami lorda Jervis będącey, wzmocnioną została. Dowiaduiemy się

także, że z portu Lisbońskiego wysały 4 inne okręty z teyże dywizyi, które konwoiuią statki transportowe maiące na sobie 6 do 7 tysięcy ludzi Anglikow i emigrantow Francuzkich powracaiących do Angli. Flotta Hiszpańska ćwiczy się ustawicznie w porcie. W odnodze przy porcie zamyślaią postawić kilka starych okrętow, na którychby zrobić można piece służące do rozpalania bomb w przypadku gdyby eskadra Angielska usiłowała nowy szturm przypuścić do Kadyx.

Z Genui d. 14. Kwietnia.

Przygotowania do proiektowaney wyprawy z naywiększym idą tu pośpiechem, i rozumiemy, że ambarkowanie woysk w dniach tych nastąpi. Podług wszelkiego podobieństwa uzbroienie to uda się nayprzod do Tulonu wraz z czyniącym się w Civittavechia. — Od nieiakiego czasu wielka w woysku naszym panuie dezercya, nadewszystko pomiędzy żołnierzami rodem z Piemontu; dezerterowie ci, iak zapewniaią, usiłuią wzbudzać rewolucyą na granicach Piemontu, i im to przyznać należy zrewolucyonowanie świeżo lennictwa Carosio. — Nasze ciało prawodawcze wydało wyrok stanowiący: "że dyrektoryat wykonawczy iest obowiązany wziąść w rekwizycyą złoto, srebro i wszystkie kosztowne rzeczy po kościołach, klasztorach i innych duchownych domach znayduiące się, dla odesłania ich do skarbu narodowego, wyiąwszy tylko to, co istotnie iest potrzebnym do służby Bożey. Wszystkich tych przedmiotow reiestr spisany będzie, w celu wynadgrodzenia onych, tyle ile okoliczności dozwolą. „ Dyrektoryat w odezwie swoiey donoszącey o tym wyroku prawodawczego ciała upewnia lud Liguryyski, że naygwałtownieysze okoliczności tey wyciągaią offiary..... Zdaie się, iż obawiano się aby to wykonanie iakich nie zrobiło zamieszań: większa część woysk Liguryyskich tu się znayduiących, wyszła do rożnych części naszey rzeczypospolitey dla dania pomocy do wykonania tego wyroku.

Z Florencyi d. 10. Kwietnia.

Codziennie przybywaią tu duchowni wypędzeni z państwa Rzymu. Kardynałowie Borgia, Carandini, i Somaglia przybyli morzem z Civitavechia do Livornu. — Papież w Siennie ciągle w dobrym zostaie zdrowiu, i iuż Jego Swiątobliwość zaczął datować z miasta tego swoie brewy. Sekretarzem do listow łacińskich mianował exiezuitę Marotti. Jenerał Francuzki Cerwoni od dni kilkú tu się znayduie; mówią, że do armii Angielskiey udać się ma.

Z Szwaycaryi d. 20. Kwietnia.

Odezwa zgromadzenia narodowego w Arau do ludu Helweckiego iest tey osnowy: "Prawodawcy, których wybraliście dopełnili iuż przez uroczysty akt pierwszego kroku w urzędzie swego powołania: ogłosili niepodległość rzeczypospolitey Helweckiey, iedney i nierozdzielney, iey skład demokratyczno reprezentuiący i konstytucyą od was przyiętą do powszechney podali wiadomości. Ważny ten dzień ożywia nadzieie nasze, niszczy trwogi i obawy i iest dla nas zakładem upewniaiącym przyszłą naszą pomyślność; pewni iey iesteśmy wspołobywatele, ieżeli roztropnym postępowaniem wspierać będziecie usiłowania nasze. Nie daycie przystępu do serc waszych, temu nieukontentowania duchowi, który powszechney zagraża spokoyności i który wzbudzić w nas w celu prywatnych widokow złechętni mógłby usiłować. Nie zapominaycie nigdy, że

wolność bez uszanowania dla ustaw, bez posłuszeństwa dla postanowionych urzędow zamienia się w swawolą i anarchią. Staraycie się wspołobywatele przez uczucia zgody i braterstwa nadgrodzić nieuchronną niedoskonałość ustaw politycznych w pierwszych momentach przechodu z dawnieyszego waszego bytu do stanu lepszego. Przez takie postępowanie okryiecie hańbą podłych potwarcow wolności, możnowładztwa niewolnikow. Przyłączycie do nas te części Helwecyi, które się ieszcze nieoświadczyły, ieżeli im przez własny dowiedziecie przykład, że sama tylko iedynie nayściśleysza zgoda, i iedność, bespieczeństwo i pomyślność może nam zapewnić. Przyśpieszycie szczęśliw epokę, w którey cały narod Helwecki okaże światu widok ludu iednę tylko składaiącego familią. „

Naywiększa zdaie się panować zgoda miedzy nowemi reprezentantami Szwaycaryi: wszystkie protokuły i inne pisma w dwoch ięzykach pisane bywaią. Mowią, że obywatel Ochs ministrem zagranicznych związkow mianowany będzie; inni zaś utrzymuią, że stracił zaufanie u rządu Francuzkiego. Zamieszania w małych kantonach ciągle trwaią; mieszkańcy gor nadewszystko zdaią się bydź naybardziey przywiązanemi do składu dawnieyszego ich rządu demokratycznego.

DONIESIENIA.

C. K. Sądy Krakowskie zachodniey Galicyi uwiadomiaią Edyktem ninieyszym wszystkich, ktorym o tym wiedzieć należy: że dobra Łosienek i połowa Łosienia, iako też dobra Chełmce z należytościami w powiecie Chęcińskim Woiewodztwie Sandomierskim leżące od tychże C. K. sądow szlacheckich dnia 19 czerwca r. b. to iest dobra Łosienek i połowa Łosienia przez publiczną licytacyą za gotowe pieniądze sprzedane, dobra Chełmce zaś z należytościami na 3 lata od 24 czerwca r. b. poczynaiac, w arendę puszczone będą: kto tedy pierwszych dobr kupnem nabydź albo drugich dobr Chełmce z należytościami, w dzierżawę sobie życzy; ma się na terminie wzwyż wyrażonym o godzinie 10 zrana u tuteyszych C. K. sądow szlacheckich stawić.

Każdy wreszcie kupna tego lub arędy żądaiący, może sobie wartość i inwentarze dobr maiących bydź sprzedanych, iako też warunki dobr rzeczonych w arendę puszczonych bydź maiących (nim licytacya nastąpi) w tuteyszey registraturze przeyrzeć. Dnia 28 kwietnia. 1798.

Jos. de Nikorowicz.
Darowski.
Olechowski.

Elsner.

Ponieważ na dniu 28 marca r. t. w Kr. Bocheńskiey cyrkularney kancellaryi odprawiona licytacya na arendę dobr Fundi Religionis Laskowa w Bocheńskim i Krzyszkowice w Myślenieckim cyrkule położonych, przeciwko fiskalney tychże dobr cenie zbyt niska wypadła. Zaczym powtorna tychże dobr na trzechletnią arendę to iest od 24 czerwca 1798 do 23 czerwca 1801 licytacya, w Kr. Bocheńskiey cyrkularney kancellaryi dnia 22 maia r. t. trzymana będzie.

Życzący sobie arendy maia się wspomnionego dnia 22 maia o godzinie 9 z rana w Kr. Bocheńskiey cyrkularney kancellaryi znaydować, i dziesięć procentowym vadium (bez którego nikt do licytacyi przypuszczonym nie będzie) zaopatrzyć się.

Pierwsza wywołania cena z wyłączeniem podatkow wynosi:

Z Dobr Laskowy	3,928	zł. ryń	$14\frac{6}{8}$ kr.
- - Krzyszkowice	2,166	. .	41 . .

Od Licytacytacyi wyłącza się każdy skarbowy Restancyaryusz chociażby tenże sam przez siebie, lub kogo innego licytować chciał.

O punktach licytacyynych każdy z konkurrentów może się codziennie aż do dnia licytacyi w kancellaryi C. K. dyrekcyi kameralney Niepołomskiey zainformować. Które obremby rownie zgromadzonym konkurrentom w sam dzień licytacyi przed tey zaczęciem w kraiowym ięzyku dokładnie przeczytane zostaną.

Z Urzędu Ces. Kr. Dyrekcyi kameralnych dobr w Niepołomaicach dnia 22 Kwietnia 1798.

Postel, dyrek: Niep.

Oznaymia się Publiczności, iż z mocy rezolucyi sądu woytowsko ławniczego miasta Kazimierza przy Krakowie na dniu 10 miesiąca marca roku idącego 1798 wydaney będzie się, odbywała licytacya domu starozakonnych Zelmanowiczow w mieście żydowskim pod Nrem: 158 leżącego; ato w ratuszu miasta rzeczonego Kazimierza na dniu 11 miesiąca czerwca r. b. o godzinie 3 po południu. Życzący więc sobie nabycia domu przerzeczonego maią się znaydować w mieyscu i czasie wyżey oznaczonym, oraz inwentarz i dzieło detaxacyi onegoż tamże w kancellaryi sądowey każdego czasu przeyrzećmogą.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachod: Galicyi oznaymuią Edyktem ninieyszym szlach: Danielowi Grygowiczowi: że JP. Jacenty Kluszewski u tychże C. Kro. sądow o zapłacenie summy 12,000 zł. pol. przeciw niemu notę podał, i o pomoc sądową ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, niemaiąc wiadomości, gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. Kro. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuż Danielowi Grygowiczowi patrona tuteyszego Bronickiego, z iego szkodą i iego kosztem kuratorem postanowiły, z ktorym ten procefs podług przepisu ordynacyi sądowey przedsięwzięty i ukończony zostanie; przeto on Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby w przeciągu 90 dni sam się stawił, albo iezeli iakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używał, które do poparcia swey swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi, ile ze w przeciwnym razie wypadki niedogodne z zwłoki wyniknąć mogące, sam sobie przypisać winien będzie, gdyż tak C. K. prawa stanowią.

Z Rady C. K. sądow szlachec: Krakows: zachod: Galicyi. Dnia 12 Kwietnia 1798.

Jozef de Nikorowicz.
Olechowski.
Koskięchny.

Judicium advocatiale & scabinale civitatis Casimiriæ hisce notum reddit, quod cum Apollonia Stankiewiczowna Casimiriæ steriliter fatis cefserit, substantiam que suam dereliquerit, quare eo fine ut cum pertractatione substantiæ relictæ certo certius procedatur, omnes illos qui ad præmifsam substantiam aut per succefsionem, aut jure crediti quidquam pretendere præsumaut, edictaliter citare necefsarium adinvenit. Adeoque omnes illi qui prætensionem aliquam ad actionatam substantiam habere credunt, sub termino 60 dierum scilicet in die 20 mensis junii anni currentis hora 9 matutina coram delegata eatenus commifsione hic judicii personaliter aut per sufficienter constitutum plenipotentem, certo comparere & suas prætensiones demonstrare obligantur, secus a præfata substantia derelicta absque omni exceptione in via petractationis ejusdem plan abjudicabuntur. S[illegible] consilio judicii die 19 Aprilis 1798 anno.

Joannes Dobrzański, Judicii Præses.

Ex concluso judicii advocatialis & scabinalis [illegible]civitatis Casimiriæ.

Vincentius Pączkowski notarius.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachod: Galicyi Edyktem ninieyszym JPanu Tomaszowi Jordanowi oznaymuią: że JPan Woyciech Linowski w dobrach Bobin cyrkule Krakowskim mieszkaiący, u tychże C. K. sądow o oddanie 100 czer: zł: które iako zadatek wziął, i 20 czer: zł: za konia, przeciw niemu notę podał, i o pomoc sądową, ile prawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości, gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemu Tomaszowi Jordanowi tuteyszego patrona Urbańskiego, z iego szkodą i iego kosztem kuratorem postanowiły, z którym ten procefs podług przepisow ordynacyi sądowey rozpoczęty i ukończony będzie; przeto on Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się, azeby w przeciągu dni 90 sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczon mu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisow tych śrzodkow prawa używał, które do poparcia swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi, gdyż wprzeciwnym razie niedogodne wypadki z zaniedbania wyniknąć mogące, sam sobie przypisać winien będzie. Tak C. Kr. prawa stanowią.

Z Rady C. K. sądow szlach: Krakow: zachodniey Galicyi dnia 18 Kwietnia 1798.

Jozef de Nikorowicz.
Jan Darowski.
Jos: Nob: a Cronenfels.

Per magistratum Cæsareo Regiæ urbis metropolis Cracoviæ, medio præsentium notum redditur, vigore decreti anteacti judicii advocatialis & scabinalis de datt: 6. julii 1797 per excelsum Cesareo Regium appellationum tribunal de datt: 4 7bris 1797 & suam Sacratifsimam Majestatem de datt: 6 febr: 1798 approbati, pro re Caroli Kruczkiewicz jurevincentis, in satisfactionem evictæ summæ fl. pl. 10,064 c. s. c. Lapideam jurevicti Ignatii Bobrowski sub Nro: 253 in platea Columbarum sitam, & ad summam 5040 f. r. 48 kr. judicialiter jam detaxatam, die 16 julii a. c. hora 10 matutina pro parato peculio plus offerenti medio licitationis disvendendam fore. — Quare ut omnes emendi cupidi, dicto in termino & hora, hic judicii coram delegata eatenus Commifsione compareant, hisce provocantur. — Datum Cracoviæ die 14 Aprilis 1798.

J Gellinek m. p.
Josephus Wytyszkiewicz m. p.
Adalbertus Florkowski m. p.
Ant. Jos. Feistemanteli m. p.

Ex Consilio Magistratus Cesareo Regiæ Urbis Metropolis Cracoviæ.
Ignatius de Nikole..on, secr.

972.

Bractwo Miłosierdzia ninieyszym Obwieszczeniem uwiadomia powszechność, że czyniąc zadosyć ustawom i wszelkim ordynacyom sciągaiącym się do porządku w przedaży Fantow in Monte pietatis zastawionych, a w czasie w tychże ustawach i ordynacyach wyznaczonym nie wykupionych, postanowiło tego rodzaiu fanty podać na publiczną licytacyą postarawszy się wprzody, aby każdy wszczegulności fant przez osoby przysięgłe otaxowany był, a takowa taxa z podpisem taxuiacego w xięge na to przygotowaną wpisaną została, ktora to licytacya w domu miłosierdzia w sali do schadzek brackich przeznaczoney odbywać się będzie dnia 30. miesiąca maia roku 1798: o godzinie 2. po południu. Fanty maiące być licytowane znayduią się takowe, kleynoty to iest: kokardy, pierscienie, kolczyki, szpinki, sztuki z roznemi dyamentami, też z rubinami, i innemi kamieniami, perły, korale, łańcuszki złote, srebra w roznych sztukach, zygarki złote, i srebrne, suknie rożne, materyalne i sukienne, xięskie, damskie, męskie, i wieyskie, pasy rożne, czapki białogłowskie bogate, ksiązki w srebro oprawne, cyna, miedź, porcelany, szable oprawne, trzciny laski, &c. Ostrzegaia się właściciele wymienionych fantow, 1mo że ktoby sobie nie życzył, aby iego fant na licytacyi przedany był, wolno mu go będzie wykupić, a to przez ten cały przeciąg czasu, ktory się od daty obwieszczenia teraźnieyszego, aż do dnia licytacyi wyznacza, sam tylko dzień licytacyi wyiąwszy. 2do. Ze to wszystko co licytacya nad kworę daną ex monte Pio wyżey podniesie, wrocone właścicielom zostanie, wytraciwszy tylko zapłatę od taxy. Działo się w domu Brackim na zwyczayney schadzce dnia 4. miesiąca Maia roku 1798.

Bey Franz Gertner in Krakau Buch- Kunst und Musikalienhändler in der Grozger Gasse Nro. 24. wird auf nachstehenden Atlaß Pränumeration angenommen.

chronologisch-synchronischer Atlaß der Weltgeschichte.

Da es der natürliche Gang des menschlichen Geistes ist, von Allgemeinen zum besonderen über zu gehen, so wird der angekündigte Atlaß nebst der Universalkarte, theils General-, theils Specialkarten enthalten. Die Universalkarte, welche mit den ältesten Zeiten vor Christi Geburt, so weit historische Denkmäler hinauf reichen, anfängt, und nach derselben bis auf die unsrigen in allen Welttheilen herab geht, gewähret dem forschenden Auge nicht allein den Ueberblick des Ganzen, sie dienet, gleich den Hemisphären in der Erdkunde, zum Vereinigungspunkte, auf welchen, so wie in der Erdkunde die Karten der Welttheile und einzelner Reiche, so hier die Karten der Zeiträume und einzelner Abtheilungen derselben zurückgeführt werden können. So kann die Geschichte synchronistisch im Detail vorgetragen, und doch der Ueberblick des Ganzen erhalten werden.

Zufolge dieses Planes nun enthält:

Die I. Karte: Die chronologisch-synchronistische Uebersicht der nach Schlözern in sechs Zeiträume eingetheilten Weltgeschichte.

Die II. Karte: Die drey ersten Zeiträume allein, als:
1) die Urwelt, Orbis nascens, von Adam bis Noe,
2) die dunkle Welt, Orbis renascens, von Noe bis Moses.
3) die Vorwelt, Orbis primaevus, von Moses bis Cyrus, 500 Jahre vor Christi Geburt.

Die III. Karte: Den vierten Zeitraum allein, als:
4) die alte Welt, Orbis antiquus, von Cyrus bis Clodwig, 500 Jahre nach Christi Geburt, ein Zeitraum von 1000 Jahren.

Die IV. Karte: Die erste Abtheilung des vierten Zeitraumes von Cyrus bis Alexander = 200 Jahre.

Die V. Karte: Die zweyte Abtheilung des vierten Zeitraumes von Alexander bis Christi Geburt = 300 Jahre.

Die VI. Karte: Die dritte Abtheilung des vierten Zeitraumes von Christi Geburt bis Alexander Severus = 200 Jahre.

Die VII. Karte: Die vierte Abtheilung des vierten Zeitraumes von Alexander Severus bis Theodos = 200 Jahre.

Die VIII. Karte: Die fünfte Abtheilung des vierten Zeitraums von Theodos bis Clodwig = 100 Jahre.
Die IX. Karte: Den fünften Zeitraum allein, als:
5) das Mittelalter, medium Aevum, von Clodwig bis Carl V. ein Zeitraum von 1000 Jahren.
Die X. Karte: Die erste Abtheilung des fünften Zeitraums von Clodwig bis Mohämed = 100 Jahre.
Die XI. Karte: Die zweyte Abtheilung des fünften Zeitraumes von Mohamet bis Carl den Großen = 200 Jahre.
Die XII. Karte: Die dritte Abtheilung des fünften Zeitraumes von Carl dem Großen bis Otto I. = 150. Jahre.
Die XIII. Karte: Die vierte Abtheilung des fünften Zeitraumes von Otto dem I bis zum Anfange der Kreuzzüge = 150 Jahre.
Die XIV. Karte: Die fünfte Abtheilung des fünften Zeitraumes von Anfange der Kreuzzüge bis zu ihrem Ende = 150 Jahre.
Die XV. Karte: Die sechste Abtheilung des fünften Zeitraumes von Ende der Kreuzzüge bis Carl den IV. = 100 Jahre.
Die XVI. Karte: Die siebente Abtheilung des fünften Zeitraumes von Carl den IV bis Carl den V. = 150 Jahre.
Die XVII. Karte: Den sechsten Zeitraum allein, als:
6) die Neue Welt, Orbis novus, von Carl dem V. bis Franz den II. ein Zeitraum von 300 Jahren.
Die XVIII. Karte: Die erste Abtheilung des sechsten Zeitraumes von Carl dem V. bis westpfälischen Frieden = 150 Jahre.
Die XIX. Karte: Die zweyte Abtheilung des sechsten Zeitraumes vom westphälischen Frieden bis Franz den II. = 150 Jahre.
Die XX. Karte: Das Titelblatt.

Die Geschichtskarten werden nebst dem in Kupfer gestochene Titel und Cartouche mit einer typographischen Schönheit ausgeführet werden, welche nebst andern hier erschienenen Auflageu mit zum Beweise dienen soll, daß man auch in Wien im Stande ist, etwas Vorzügliches in diesem Fache der Kunst zu liefern.

Die erste Karte wird den 1ten Junins 1798. ausgegeben, welcher die übrigen von 2 zu 2 Monathen folgen.

Um die Anzahl der Exemplare nach der Anzahl der Liebhaber einigermassen bestimmen zu können, und diesen das Werk in dem möglichsten wohlfeilsten Preise zu liefern, schlage ich den Weg der Pränumeration ein. Der Pränumerationspreis einer Karte ist 1 fl. 30 kr. Der Verkaufspreis 2 Gulden.

Wien den 15. März 1798.

J. E. von Baumeister.

Chez F. Gertner libraire à Cracovie dans la rue de Grod Nro. 24. on prend prenumeration a un.

ATLAS CHRONOLOGI-SYNCHRONISTIQUE
OU TABLEAU
DE L'HISTOIRE UNIVERSELLE ANCIENNE ET MODERNE.

Ayant réfléchi qu'il est généralement dans l'ordre de l'esprit humain de commencer par observer tel objet qui s'offre à ses sens dans tout son entier, et de n'en considérer de suite les différentent parties dans une série de divisions et de subdivisions qu'après en avoir bien saisi le collectif ou l'ensemble, j'ai cru bien faire de donner à mon ouvrage une forme rélative à cette observation; l'Atlas, que je propose ici comprenant, independamment d'une carte universelle, certain nombre de cartes generales, et d'autres spécielles.

La première de ces cartes, ou la carte universelle comprendra d'une part tous les événemens remarcables parvenus à notre connaifsance anterieurement à la naissance de Jesus Christ, et de l'autre tous ceux, qui posterieurs à cette Epoque, ont été en quelque sorte les caracteristiques de leurs tems; ce sera donc la un espece de Mappemonde historique qui à la maniere de ceux de Géographie offrira en raccourci, mais toutefois très distinctement les grandes parties ou les parties les plus saillantes du grand tout de cette importante science, et servira à la fois de repertoire aux cartes générales et particulieres dont l'objet portera à son tour au developpement progressif de ces mêmes parties; le tout d'une maniere aisée à saisir, ainsi qu'à retenir sans confusion et sans embarras, et sans que l'avantage, que l'ordre synchronistique offre d'une part, affoiblisse le moins du monde l'impreſsion du tout par l'espece d'extension des ses parties.

Ce corps d'ouvrage comprendra donc:

I. Carte: Tablau Chronologi-Synchronistique de l'Histoire universelle *divisée en six Periodes suivant la Methode de M. Schlözer.*

II. Carte: Tablau des trois premieres Periodes separement savoir:

1) L'origine *ou* le Berceau du monde, *Orbis nascens, depuis* ADAM *jusqu'à* NOE

2) L'enfance du monde, *Orbis renascens, depuis* NOE *jusqu'à* MOYSE.

3) Le monde primitif *ou* l'adolescence du monde, *Orbis primaevus, depuis* MOYSE *jusqu'à* CYRUS 500 *ans avant Jesus Christ.*

III. Carte: Tableau de la quatrieme Periode séparément, savoir:

4) Le monde ancien, *Orbis antiques, depuis* CYRUS *jusqu'à* CLOVIS 500 *ans apres la naissance de Jesus Christ faisant ensemble un espace de* 1000 *années.*

IV. Carte: La premiere Section de la IV. Periode, depuis CYRUS *jusqu'à* ALEXANDRE = 200 *ans*

V. Carte: La seconde Section de la IV Période, depuis ALEXANDRE *jusqu'à* LA NAISSANCE DE JESUS CHRIST = 300 *ans.*

VI. Carte: La troisieme Section de la IV. Période, depuis LA NAISSANCE JESUS CHRIST *jusqu'à* ALEXANDRE SEVERE = 200 *ans.*

VII. Carte: Le quatrieme Section de la IV. Periode, depuis ALEXANDRE SEVERE *jusqu'à* THEODOSE = 200 *ans.*

VIII. Carte: La cinquieme Section de la IV. Periode, depuis THEODOSE *jusqu'à* CLOVIS = 100 *ans.*

IX. Carte: La cinquieme Période séparément, savoir:

5) L'age moyen, *medium aevum*, *depui* CLOVIS *(500 ans ap. J. C.) jusqu'à* CHARLES V (1500 *ans ap J. C.) faisant ensemble un espace de* 1000 *années.*

X. Carte: La premiere Section de la V. Periode, depuis CLOVIS *jusqu'à* MAHOMED = 100 *ans.*

XI. Carte: La seconde Section de la V. Période, depuis MAHOMED *jusqu'à* CHARLES MAGNE = 150 *ans*

XII. Carte: La troisieme Section de la V. Période, depuis CHARLES MAGNE *jusqu'à* OTTON I. = 150 *ans.*

XIII. Carte: La quatrieme Section de la V. Période, depuis OTTON I *jusqu'au* COMMENCEMENT DES CROISADES = 150 *ans.*

XIV. Carte: La cinquieme Section de la V. Période, depuis le COMMENCEMENT *jusqu'à* LA FIN DES CROISADES = 150 *ans.*

XV. Carte: La sixieme Section de la V Période, depuis LA FIN DES CROISADES *jusqu'à* CHARLES IV. = 100 *ans.*

XVI. Carte: La septieme Section de la V. Periode, depuis CHARLES IV. *jusqu'à* CHARLES V. = 150. *ans.*

XVII. Carte: La sixieme Pérriode séparément, savoir:

6) Le monde nouveau, *Orbis novus*, *depuis* CHARLES V. *jusqu'à* FRANCOIS II *faisant un espace de* 300 *années.*

XVIII. Carte: La premiere Section de la VI. Periode, depuis CHARLES V. *jusqu'à* LA PAIX DE WESTPHALIE = 150 *ans.*

XIX. Carte: La seconde Setion de la VI. Periode, depuis LA PAIX DE WESTPHALIE *jusqu'à* FRANCOIS II. = 150 *ans.*

XX. Carte: Le Titre ou Frontispice de tout l'ouvrage.

Ces Cartes, dont chacune sera ornée d'une Cartouche gravée ainsi que leurs titres en taille-douce, offre une nouvelle preuve à l'appui de tant d'autres Chefs d'oeuvres de nos habiles artistes pour convaincre les hommes de gout et de savoir, enfin tout juge competant et impartial, que les Production typographiques de Vienne peuvent, sous une certaine attention de la part de ceux, qui en conduisent le travail, aller de pair avec telle autre grande ville d'Europe.

La premier feuille de ce nouvel Atlas paraittra le 1. de Juin 1798. et les suivantes successivement de deux en deux mois d'intervalle de l'une à l'autre.

L'interêt de l'Entrepreneur de cet ouvrage exigeant qu'il régle le nombre des exemplaires qu'il aura à livre sur celui des Personnes qui voudront honorer son ouvrage de leur accueil, en vue d'en rendre le prix aussi modique et discret que possible, entend presenter ou ouvrir ici un Plan de Souscription par le quel il s'oblige de livrer chaque feuille à Messieurs les Souscripteurs à un florin trente Kreuzer, et de fixer celui de Boutique à deux florins. Vienne ce 15 Mars 1798.

Joseph de Baumeister.